

1429

P O L E M I C I.

1430

CCCLXXIV.

903 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 209. 4. rubricis distinctus *Alcorani* integri Versionem latinam continet, cujus Autor e calce innotescit, ubi legitur: *Explicit liber Alchorani Machometi quem Marcus Canonicus Toletanus de lingua Arabica transtulit in latinam.* Sura I. ita inscribitur: *Alchorani Machometi libri Probemium.* Ita vero sonat: *In nomine dei misericordis miseratoris. Gloria deo Creatori gentium misericordis miseratori qui regnat in die legis. Te quidem adoramus. per te uiuamus. dirige nobis uiam rectam quam eis erogasti, non eorum contra quos iratus es dampnatorum.* Adscribam et ultimam: *Dic. defendo me cum creatore hominum, rege hominum de malo susurronis occulti, qui susurrat in pectoribus hominum, et demonibus et hominibus.* Capitula vocat Noster, censetque alia diuisione CXVI. cum *Marraccius* tantum CXIV. Suras numeret, et Versio princeps agente *Petro Abbate Chuniac.* Seculo XII. a *Roberto Retenensi* seu *Ketenensi Anglo* et *Hermanno Dalmata* suscepta Azoaras CXXIV. Post Versionem hanc a *Theod. Bibliandro Basileae* 1543 et 1550. f. editam nostra vetustiore ignoro; non enim *Job. Andreae Mauri* ad Christum Sec. XV. *Valentiae* conuersi Traductio latina est, ut quis e verbis *Job. Fabricii Biblioth. suae Hist. P. II. p. 222.* praesumere possit, sed hispanica. *Denis Codd. Theol. V. I. P. II.*

Vide *Nic. Antonii Biblioth. Hisp. Vet.* edit. *Matrit.* 1788. curatam a Viro docto *Fr. Perez. Bayerio* T. II. p. 325. Atque in secundis his Viri hujus curis expectari etiam poterat quidquam de *Marco* nostro *Toletano* ejusque Versione *Corani* certius; verum *Bayerius*, T. cit. p. 372. quemadmodum *Fabricius Bibl. med. Lat. L. XII.* ad *Lambecium* nostrum provocat, e quo L. II. p. 979. edit. *Kollar. col. 917.* nil aliud discas, quam *Codicem* nostrum ex *Arce Ambrosiana* huc translatum fuisse. Adpellat quidem *Bayerius* p. cit. ad *Notam* suam L. VIII. (dic VII.) C. 9. p. 44. col. 2. sed et ibi praeter *Marci* nomen nil inuenias. Nec quidquam opis a *Colomesii Hispania Orientali*, aut *Wagenseilii* Praef. in *Tela ignea Satanae*, cujus p. 47. Versiones *Alcorani* fat jejune, ut *T. I. Marraccii*, enumerantur. Itaque de summa *Codicis* nostri raritate statues, qui *Linguae Arabicae Peritis* cum *Αυτογραφο* contendendus prostat. De alio Interprete non magis noto dixi *Cod. seq.*

CCCLXXV.

Codex chartaceus lat. Sec. 186 XVI. Folior. 83. f. olim *Johannis Fabri Ep. Viennensis*, uti *Formula* typis excusa initio, et manu adscripta sub finem testantur, hunc praefert titulum: *Alchorani a Mahometho filio Abdale Arabis editi Qualitas. Distinguitur alchoranum in triginta Gem,*
P id

1431

CODICES

1432

id est, partes, et in sexaginta Is-
vi, id est, distinctiones, et in cen-
tum quatuordecim Sorrapht (Su-
ras) id est, tractatus. Ad illu-
strissimum D. Fridericum Urbini
ducem S. R. H. E. Vexillife-
rum Guilielmi Ramundi (Ramon,
Raymundi) de Moncata militis,
artium Doctoris surathil Hagi
Mabumethi traductio. Fridericus
hic e Montefeltrinis anno 1482.
diem clausit. Hinc de Interpre-
tis nostri aetate statues, cujus no-
titiam neque Nic. Antonius in sua
Bibl. Hist. Vet. neque Ludov.
Marraccius in *Refut. Alcorani* ha-
buisse videtur. Ne vero integri
hic Corani versionem expectes.
Surae tantummodo duae sunt, *Vi-
gesima Prima* et *Secunda*, (in
edit. Theod. Bibliandri 31. et
32.) hoc initio: *In nomine Dei
Clementis et Misericordis. Pro-
pinquum est hominibus iuditium eo-
rum. Ipsi enim in ira ceciderunt
&c.* Ad calcem legitur: *Finis
huius quod ab Angelo Gabriele
Mabumethi dictum credunt, id so-
lum habent pro verissimo. Nam
que sequuntur ab Homnibus, hoc
est a Mabumete facta esse non ne-
gant. Non tamen statim illa se-
quuntur, sed interjecta est Inter-
pretatio quorundam Terminorum
Arabicorum, quae incipit: AL.
articuli sunt, sicut in It. uulgari
nostro Lo La et V. aliquando se-
cundum rationem uocalium praece-
dentium sonat Il. aliquando Vl.
cum ipsi Arabes non habeant nisi
tres vocales. A. J. V. &c. Tan-
dem fol. 18. p. 2. succedit Theo-*

logia Mabumethis Filij Abdale,
seu potius Disputatio quatuor Ju-
daeorum cum eo, duce, ut hic
vocatur: *Adrabe Bensalom,* rec-
tius *Obadia Ben Schalom,* qui,
postquam victas Prophetae ma-
nus dedisset, arabice dictus est
Abdalla Ibn Selem aut *Salam.*
Meminit ejus J. Cpb. *Wolfius*
Bibl. Hebr. T. I. p. 940. et *Her-
belotius* in *Bibl. Orient. p. 7.* Ha-
betur haec *Disputatio* ad calcem
Alcorani, velut in editione supra
memorata *Bibliandri Basil. 1550.*
p. 189. f. Neque ad *Moncadam*
pertinet, sed interpretes est *Her-
mannus* quidam *Dalmata,* quem
Petrus Abbas Cluniacensis dictus
Venerabilis a. 1143. in *Hispania*
inventum ad faciendam hanc με-
ταφραση multo pretio conduxit,
ut ipse ait in *Epistola* ad *Bernar-
dum Claraeuallensem,* quam *Bi-
bliander* suprac. Translationi *Al-
corani* praefixit. Initium est hujus-
cemodi: *Erat nuntius Dei, om-
nino deus* (Bibliander legit *Ora-
dei*) *super eum et salus, sedens
inter socios in Ciuitate sua Jesrab
&c.* Finis: *cujus tu verus nun-
tius et propheta. Fol. 43.* Codi-
cem absoluit: *Epithome Tocius
Alchorani Legis Saracenorum,* a
nescio quo concinnata, quae in-
cipit: *Oratio Arabum. In Deo
Iram et misericordiam ponunt. &c.*
fistit vero in *Sura CXII.:* qui nec
genuit, nec est genitus, nec ha-
bet quenquam sibi similem. Ad-
jicitur brevis *Appendix* de *Mo-
bammedanorum* Placitis religio-
fis.

CCCLXXVI.